

Ulmus 'Clusius'

Kenmerken en gedrag

Groeiwijze: sterk opgaande iep, eerst zuilvormig maar op latere leeftijd ovaal tot eivormig uitgroeiend met een gesloten kroon. Een minder strakke kroonopbouw dan *Ulmus* 'Lobel' en daardoor een wat minder stijve uitstraling. Kroonbreedte zit tussen 'Lobel' (smaller) en 'Dodoens' (breder) in.

Grootte: categorie 2

Herkomst: Proefstation voor de Bosbouw 'De Dorschkamp' Wageningen; zelfde ouders als Lobel' (*U. glabra* 'Exoniensis' x *U. wallichiana*) x (*U. hollandica* 'Bea Schwarz' zelfbestuiving), uitgegeven in 1983. Genoemd naar Carolus Clusius (1526-1609), directeur Leidse Hortus.

Toepassing: Uitstekende laanboom en ook zeer geschikt voor landschappelijke beplanting voor industrie- en kustgebieden. In de straat om de 3-5 jaar begeleidingssnoei vereist vooral gericht op voorkomen van vergaffeling in de top en weghalen van zware takken aan de kroonbasis.

Resultaten proefbeplantingen

'Clusius' heeft op alle proeflocaties een redelijke tot goede conditie. In Den Haag, na 15 jaar, hebben de kronen een breedte van 10-12 meter bereikt. Hier staan de bomen in een brede berm met humusarme kalkrijke zandgrond waarbij de grondwaterstand nog kan wisselen. Desondanks doen de bomen het hier uitstekend. Dit geldt ook voor de bomen in IJburg waar ze in een ruim plantgat met bomenzand in de verharding staan, met een relatief lage grondwaterstand. Wel neemt de conditie hier iets af. In Deventer hebben met name de jongere exemplaren een minder compacte kroon en groeien slecht. In Rotterdam groeien de bomen aan de Terwenakker traag en hebben vrij veel dood (jong) hout, waarschijnlijk veroorzaakt door de minder gunstige omstandigheden in het havengebied (verharding, wind, arme grond). De conditie gaat de laatste jaren iets achteruit. De jonge aanplant in Haarlem doet het in vergelijking met de andere pas aangeplante cultivars op die locatie redelijk goed (conditie 7.2). De groei is beperkt, waarschijnlijk veroorzaakt door de relatief arme bodem.

Ulmus 'Clusius', ca. 40 jaar oud, herfstbeeld (Apeldoorn, De Tol)

Proefbeplantingen in Amsterdam IJburg, Amsterdam Westpoortweg, Deventer, Rotterdam en Haarlem.

Eigenschappen

Groei	***
Windvastheid	****
Onderhoudsarm	***
Resistentie	***

Geschiktheid voor

Natte bodem	***
Droge bodem	**
Voedselarme bodem	*
Verharding	***
Smalle straat	**
Brede straat	****
Park / brede groenstrook	**

Ulmus 'Clusius'

Locatie kenmerken van de proefbeplantingen van *Ulmus* 'Clusius'

Locatie	Jaar van aanplant	Periode monitoring	Aantal	Grondwater	Plantgat	Omringende bodem	Verharding	Wind	Zeeinvloed	Omgeving
Den Haag, P. Steenbergelaan	03-04	12-18	10						nvt	
Amsterdam, IJburg	06-08	07-18	13							
Amsterdam, Westpoortweg	06-07	07-18	10		nvt					
Deventer, Herman Boerhavelaan	04-05	10-14	2		nvt				nvt	
Rotterdam, Terwenakker	06-07	11-18	10						nvt	
Deventer, Overstichtlaan	09-10	10-14	4		nvt				nvt	
Haarlem, Oudeweg	15-16	16-19	11						nvt	

Ulmus 'Clusius'

Gebruikswaardescores van *Ulmus 'Clusius'* per testlocatie

Locatie	Hoogte & -groei	Omtrek & -groei	Kroon-breedte	Harttak	Kroon-dichtheid	Topsterfte	Dood hout	Scheut-lengte	Symmetrie kroon	Conditie	Conditie (+/-)
	(m en m/jaar)	(cm en cm/jr)	(m)	(1-3)	(1-3)	(1-3)	(1-3)	(1-3)	(1-4)	(1-10)	(1-5)
Den Haag, P. Steenbergelaan	11.8 0.4	115 6.4	11.8	3.0	3.0	3.0	3.0	1.3	3.7	8.5	+1
Amsterdam, IJburg	11.5 0.5	76 5.0	4.9	2.9	3.0	3.0	3.0	1.7	3.8	8.5	-0.6
Amsterdam, Westpoortweg	10.2 0.3	81 5.0	5.1	3.0	3.0	3.0	3.0	1.7	3.8	8.4	+0.7
Deventer, Herman Boerhavelaan	11.2 0.5	64 3.5	3.4	3.0	3.0	3.0	3.0	-	-	-	-
Rotterdam, Terwenakker	10.0 0.2	71 2.4	3.8	3.0	2.7	3.0	2.1	1.0	4.0	6.8	-0.3
Haarlem, Oudeweg	5.7 0.2	30.3 2.0	2.2	3.0	2.3	3.0	2.7	1.0	3.9	7.2	-1.2
Deventer, Overstichtlaan	6.3 0.1	28 1.2	2.0	2.8	1.5	3.0	3.0	-	-	-	-